

FACTSHEET RADAR-B

Aanleiding. Jachtenradars mogen worden gekocht en geïnstalleerd; daarna is gebruik bij varen met slecht zicht op zee verplicht, maar op de Nederlandse binnenwateren verboden. De praktijk is dat de jachtenradars ondeskundig worden gebruikt voor navigatiedoeleinden. De risico's van het gebruik van deze apparatuur zijn, wegens gebrek aan opleiding bij de gebruikers, onbekend. Om daar verandering in te brengen is in 2017 de Werkgroep Radar-B opgericht; een samenwerkingsverband van de KNRM, het KNWV, de Wadvaarders, de Kustzeilers, de KNMC en de Toerzeilers. De naam Radar-B is afgeleid van de AIS-B, waarmee het onderscheid tussen de binnenvaartraders voor grote schepen en de jachtenradars voor kleine schepen wordt aangegeven.

Ontwikkelingen. In 2018 heeft de werkgroep een verkeerstechnische analyse opgesteld op basis van de eisen die zijn gesteld aan de binnenvaartradar. Voorts zijn eisen opgesteld qua opleidingen en uitrusting van het jacht. Als laatste is gekeken of, en zo ja waar, de huidige verwarrende regelgeving zou moeten worden aangepast. Radar-B is derhalve meer dan alleen een beschouwing over de techniek van jachtenradars. Veiliger varen voor alle vaarwegdeelnemers staat bij de werkgroep voorop.

Na overleg met Rijkswaterstaat en Koninklijke Binnenvaart Nederland is het verkeerstechnische stuk aangepast met eisen uit die sectoren en heeft de steun gekregen van beide organisaties. Het rapport is in maart 2019 aan P-DG RWS aangeboden.

Op last van het Ministerie van I&W (eind 2021) heeft TNO een onderzoek uitgevoerd naar de juistheid van de technische analyse. De resultaten zijn (april 2022) aan de Tweede Kamer aangeboden. TNO heeft tevens gekeken naar de bruikbaarheid van de huidige, moderne jachtenradars in het vaarverkeer en kwam tot de conclusie dat deze, toegepast op kleine schepen, voldoende veiligheid boden voor het vaarverkeer bij slecht zicht.

De werkgroep heeft in zijn appreciatie van het TNO-rapport (april 2022) een aanmoediging gezien om door te gaan op de ingeslagen weg.

Status. Tot op heden heeft het ministerie geen besluit genomen over de invoering van de Radar-B; uit gesprekken is gebleken dat een negatief advies wordt voorbereid. Het argument is dat men verwacht dat, na goedkeuring, een grote toename van jachten met een Radar-B systeem bij slecht zicht op de vaarwegen plaatsvindt, waardoor de onveiligheid juist toeneemt. Deze aannahme wordt niet met feiten of een analyse onderbouwd en kan naar de mening van de werkgroep alleen worden verklaard vanuit weerstand tegen verandering. Dit argument wordt derhalve door de werkgroep van de hand gewezen. De werkgroep heeft wél een analyse gemaakt van de te verwachten effecten en komt tot de conclusie dat de deelname van kleine schepen aan het vaarverkeer bij slecht zicht ten gevolge van de opleiding juist zal afnemen en deskundig gebruik van de Radar-B juist zal toenemen.

Naar de stellige mening van de werkgroep zal de invoering van Radar-B, inclusief de verplichte opleidingen (Klein Vaarbewijs-2 en toegesneden radarpatent), de veiligheid op onze binnenwateren ten goede komen en de huidige verschillen tussen de zee- en binnenvaartregels voor radargebruik kunnen opheffen.

Invoering van Radar-B voor de recreatievaart: Veiliger voor alle vaarweggebruikers!

1 december 2023

